

SLOVENE

Volja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26—
za en mesec 2-20
za namčijo celoletno . . . 29—
za ostalo inozemstvo . . . 35—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec K 2—
V upravljenju mesečno . . . 1-80
Sobotna izdaja:
za celo leto K 2—
za namčijo celoletno . . . 5—
za ostalo inozemstvo . . . 12—

Inserati:
Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostopna pettivrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Politični položaj.

Dan, ko se zopet odpre avstrijski parlament, se bliža z veliko naglico. Vse zbornične stranke se nahajajo danes v napetem pričakovanju. Kriza je na vrhuncu, odločitev pade že v bodočih dneh. Samo Hrvatsko-slovenski klub in »Česky svaz« vesta čisto natančno, kako imata nastopati. In ta dva stojita danes rama ob rami v strnjeni falangi s puško ob nogi.

Važne stvari se godijo za kulisami poljskega kola. In danes lahko trdimo z vso gotovostjo, da ne bo poljsko kolo v celoti več korakalo za nemško vladno večino: Težišče političnega položaja v poljskem kolu je, kakor smo že naglašali, danes v rokah ljudske stranke. In poljski listi prišajo iz Krakova vest, da je sklenila poljska ljudska stranka na svojem zadnjem zborovanju, zahtevati od poljskega kluba revizije sedanje stališča kola v poljskem vprašanju. Shod zaupnikov ljudske stranke je pooblastil svoje zastopnike v poljskem klubu, naj se ne udeležijo več nadaljnjih klubovih posvetovanj o odcepitvi Galicije.

Dr. Glabinski je odšel z Dunaja. In sedaj ga poljski klub vabi na sejo in mu grozi, da v slučaju, ako narodni demokrati ne sprejme svojega stališča, ji hpoljski klub izključi iz svoje srede. Narodni demokrati že delajo razpoloženje za prihodnje državnozbornske volitve. Odločilno posvetovanje ima poljski klub v ponedeljek dne 14. t. m. Ni izključeno, da se bo ta dan združenje vseh avstrijskih poljskih poslancev razbilo v dva tabora.

Dan pozneje, 15. t. m. pa bo zborovala ukrajinska delegacija. Ta pa napoveduje vsaki rešitvi gališkega vprašanja brez in preko Ukrajincev najhujši boj.

Nastane vprašanje, ali bo sedanja Clam-Martinceva vlada kos temu velikanskemu zapletenemu političnemu kaosu.

Zborovanje nemško-nacionalne zveze.

Dunaj, 10. maja. Nemško-nacionalna zveza in najmočnejša njena skupina nemška skupina sta imele posvetovanje. Razpravljalo se je o oprostitvah in dopustih državnih poslancev, o bodočih imenovanjih v gospodsko zbornico in o načrtu za reformo poslovnika. Predsedništvo nemške nacionalne zveze je sklenilo, da se strinja z načrtom o premembi poslovnika, kot ga je izdelal tozadevni odbor. Sklenilo se je, da se nastopi proti novim zborničnim nadomestnim volitvam.

Parlamentarne cenzure ne bo.

Kakor poroča »Prager Tagblatt« iz parlamentarnih krogov, je vlada opustila načrt uvedbe parlamentarne cenzure.

Državni poslanec Licht

nemški liberalni zastopnik mestnega okraja Moravska Ostrova, je odložil svoj mandat.

Tisza nasprotnik radikalne volilne reforme.

Budimpešta, 9. maja. Veliko pozornost je vzbudil vodilni članek izpod peresa ministrskega predsednika Tisze v večerajšnjem »Az Ujszagu«. Tisza piše med drugim:

Iz 101 razloga izjavljam, da sem nasprotnik radikalne volilne reforme, ker jo smatram iz stališča bodočnosti domovine in »naroda« za nevarno.

Bil sem pa vedno pripravljen dati industrijskim delavcem volilno pravico in to sem izrazil že v načrtu volilne reforme iz leta 1913.

Iz nemškega državnega zbora.

Nemški državni zbor.

Berlin, 10. maja. (K. u.) Državna zbornica je razpravljala o deseterih pravnih pogodbah s Turčijo, ki so bile podpisane 11. januarja 1917. Državni tajnik Zimmer-

mann je naglašal veliko politično važnost teh predlogov in prosil, naj bi zbornica prej ko mogoče predloge potrdila.

Ministerjalni ravnatelj dr. Kriege je začrtal natančno potek in vsebino pogajanj. Nato je sprejela zbornica pogodbe s Turčijo med velikanskim odobravanjem poslancev v vseh treh branjih. Predsednik je bil poblaščen, naj sporoči turški zbornici brzojavnim putem pozdrave z željo po srečni dovrstitvi velike naloge.

Nato je prešla zbornica v razpravo o vprašanju prehrane.

Ustavni odsek je sprejel predlog liberalcev, naj se pomnoži število mandatov do končne ureditve tega vprašanja v krajih, ki tvorijo zaokroženo gospodarsko celoto in naj se uvede za volitve v teh okrajih proporc. Predlog skrajne levice, naj se uvede splošna proporcna volilna pravica in naj se podeli ženskam aktivna in pasivna volilna pravica, je bil odklo-

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 10. maja. Uradno: Na nobenem vseh treh bojišč se ni nič važnega zgodilo. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Boj z laškim velikim vodljivim zrakovom na soški bojni črti.

V noči dne 22. aprila je po uradnih poročilih poskušal preleteti avstrijske črte neki italijanski zrakovolov trdega sestava, o čemer je bilo dovoljeno italijanskim listom poročati. S poletom so poskušali že 20. aprila, ali velik mraz v višjih zračnih plasteh kakor tudi mokrota sta ovirala preleteti nižje plasti oblakov. Zato so poskušali zopet čez dva dni. Nad Palmanovo je vlekel oster sever, ki je povzročil, da je temperatura padla na 7 stopinj pod ničlo. Da se še višje dvignejo, so zmetali nad Sočo ves tovor peska. Zrakovolov se je moral boriti z vetrom, z največjo težavo je sledil Soči in v njo se izlivajoči Vipavi. Nad Terstljem je svetil žaromet in nad Fajti hribom je preplul ognjeno črto ter vzel smer proti prvačini. »Bilo je 2 uri 35 min. ponoči. V tem trenutku ugasne sovražni svetlobni stožec. Najbrže je bil naznanjen zrakovolov in moštvo je moglo sedaj spoznati obise sovražnega zrakovolova. Naenkrat se posveti navpično in v par sekundah je zrakovolov v polni svetlobi. Istočasno se prične z ognjem obrambnih topov. Vse bombe, ki smo jih vželi s seboj, smo zmetali. Razločno smo slisali eksplozije bomb ali prevelika svetloba nas je ovirala, da nismo mogli videti ciljev, kamor so padle bombe. Sedaj je pričela delovati brambna baterija tudi na Terstlji. Šrapnel za šrapnelom žvižga v zraku, večinoma v isti višini kot zrakovolov, drugi nad njim. Zrakovolov se obrne proti zahodu, da bi dosegel svojo lastno črto. Eden za drugim so se razletavali šrapneli okoli zrakovolova. Zrakovolov je iskal svojo rešitev v manevriranju. Zmetali smo 250 kg vode in 100 kg bencina, da smo se mogli vzdigniti za par sto metrov in s tem se izogniti šrapnelom. Manever se je posrečil. Trije žarometi so nas med tem razsvetljevali in močan zračni tok nas je vlekel proti Devinu. Sedaj nas je razsvetljevalo že 12 žarometov skozi meglo, nove baterije na Grmadi so posegle v boj. Do treh traja sovražni ogenj, končno smo pa pri Zdobi dospeli na tla; sovražnik nas je izgubil. Toplomer je padel na 20 stopinj pod ničlo, piloti so ozeblji v roke.«

Tako italijansko poročilo pravi, da je zadobil zrakovolov le »neznatne poškodbe«. Dejstvo, ki se pa zamočuje, pa je, da se je moral zrakovolov težko poškodovan spustiti pri Gračežu na tla, kjer so ga morali popolnoma zdrobiti. Njegove kose pa so prepeljali v neki kraj blizu Milana, kjer se nahaja tovarna za zrakovolove. Vodja tega zrakovolova, fregatni kapitan Cavalli, pa je bil usmrčen in pokopan 1. maja v Alessandriji. To je konec italijanskega »Zeppelin-
mann je naglašal veliko politično važnost teh predlogov in prosil, naj bi zbornica prej ko mogoče predloge potrdila.

Vprašanje ofenzive proti Italiji.

Iz Lausanne pišejo: Iz »Matina« se vidi, da so v Italiji v zadnjih mesecih različno presojali vprašanje avstrijske ofenzive, sedaj pa prevladuje mnenje, da je avstrijska ofenziva gotova stvar. S tem se skušajo ubraniti zahteve do Italije za podporo v angleško-francoskih bojih. V nekem pariškem listu, ki je blizu vodilnim italijanskim krogom, izvaja major Civrier, da je sedaj gotovo, da bo Conrad pl. Hötendorf napadel tudi brez nemške pomoči, in da se z letal lahko vidi kolono, ki grede na fronto. Kakor se zdi, so v Franciji prišli do prepričanja, da od Italije ni pričakovati prav nobene vojaške pomoči.

Nemirna Italija.

V Milanu zaprli 8 anarhistov. Lugano, 10. maja. »Corriere della sera« javlja: V Milanu so zaprli osem anarhistov, ko so delili hujkajoče oklice, ki so pozivali na nemire. Lastnika tiskarne in delavce so zaprli.

Sarraillov poraz.

Berlin, 10. maja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Bolgarske in nemške čete so tudi včeraj 9. maja zadale Sarrailu zopet težak poraz. Severozapadno od Bitolja, kjer so bile višine pri 1248 do poldneva pod težkim sovražnim ognjem, je bil močan napad pehote na širini 3 km z najtežjimi izgubami za sovražnika zopet odbiti, enako v ovinku Črne, kjer so se štirje sovražni napadi popolnoma izjalovili.

Po zopetni večurni topovski pripravi so Sarraillove čete ljuto napadle na širini 16 km; na celi fronti so bile z najtežjimi izgubami vržene nazaj. Neprerušano trupla leže pred našimi črtami. Doslej so pripeljali nad 250 ujetnikov, 2 strojnici in 4 avtomatične puške.

Jugozapadno od kraja Dojran je bolgarski pešpolk št. 34 z močnim protisunkom zopet iztrgal male pridobitve, katere je dopoldan z najtežjimi izgubami mogel priboriti. Cela postojanka je tedaj zopet trdno v naših rokah.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 9. maja. Uradno: Zahodno in severno od Bitolja živahen artiljerijski ogenj s kratkimi presledki. Sovražne pehotne skupine, ki so skušale prodreti proti Peristeri planini, smo lahko odbili. Na celi fronti v ovinku Črne podnevi in ponoči nepretrgan živahen artiljerijski ogenj, ki se je proti višini 1950 in severovzhodno od Makova od časa do časa povselp do sipajočega ognja. Močni sovražni oddelki, katerih zbiranje v najspredejših jarkih smo opazili, niso mogli podvzeti nobenega splošnega napada, ker je to preprečil naš zelo živahen in uničujoč ogenj. Posamezne totnije, katerim se je posrečilo zapustiti svoje jarke, so morale pod učinkovanjem ognja vseh vrst orožja bežati nazaj. Samo na vzhodnem delu ovinka Črne je sovražnik mogel napasti, pa se je napad izjalovil z najtežjimi izgubami zanj.

Proti poldnevu so sovražne pehotne čete po novi ljuti artiljerijski pripravi mogle napraviti drug napad severovzhodno od Makova, pa jih je naš topovski ogenj zopet odbil. Ponoči je sovražnik napadel obe krili naših postojank v ovinku Črne, pa se je napad zopet popolnoma zrušil. Vzhodno od Črne se je sovražni topovski ogenj znatno zvišal.

Tekom noči so posamezne skupine ponovno napadle v smeri proti kraju Stravina, pa jih je vedno naš zapiralni ogenj poglal nazaj. O ponoči je sovražnik srdito napadel Gračežnico, pa je bil z velikimi izgubami odbit. V okolici Moglene je bilo bojevanje živahnije. Cel dan topovski, puškini in strojnopuškini ogenj. Sovražna pehotna skupina je skušala napasti vas Monte. Naš ogenj jo je pregnal.

Zapadno od Vardarja cel dan in ponoči najljutejši topovski ogenj z malimi presledki ponoči. Pri Aisak Male je skušalo več pehotnih oddelkov prodirati, pa

jih je ogenj naših pušk in strojnic poglal nazaj.

Cel dan je sovražnik izredno ljuto streljal s topovi in strojnimi proti našim postojankam južno Dojran. Da bi jih zasedli, so Angleži popoldne in ponoči večkrat zaporedoma z veliko trdovratnostjo napadli. Prvi napad se je pričel proti 5. uri popoldne na celi fronti Dojranskega jezera do vasi Karatheli; sovražnik je napadel v več zaporednih skupinah, katere je sprejel ogenj naših topov in strojnic, kakor tudi bombe in mine; s težkimi izgubami so morale bežati nazaj. Ob 11. uri ponoči so Angleži napravili drugi napad, ki ga je doletela enaka usoda; samo na dveh točkah se je Angležem posrečilo vdreti v naše jarke; s protinapadom pa so bili zopet vrženi nazaj.

Približno ob 1. uri ponoči je sovražnik še ljuteje napadel, posrečilo se mu je tudi na posameznih točkah vdreti v naše izpostavljene jarke. Protinapad, ki ga je z bajonetom podvzel hrabri 34. polk, ga je povsod zopet vrnil iz naših postojank in mu zadal velike izgube. Pol ure pozneje so Angleži poskušali nov napad, pa so bili z lahkoto odbiti.

Ob Belasici in Strumi običajno delovanje topov in spopadi med patruljami.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 9. maja. Uradno: Pri Tulči ogenj pušk in strojnih pušk.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan: Na macedonskem bojišču se je včeraj nadaljevala bitka z največjo besnostjo; dozdaj se še na tem bojišču ni bila nobena tako besna bitka, kakršna je sedanja. Izjalovili so se sovražni napadi na naše višinske postojanke severnozahodno Bitolja. V ovinku Črne smo zjutraj, opoldne in zvečer z najmočnejšim ognjem topov in min pripravljene, na 16 km dolgi bojni črti izvedene napade množic Italijanov, Francozov in Rusov odbili z najtežjimi izgubami za sovražnika. Krvavo smo vrgli Srbe, ki so bili severno Vodenke vdrlji v naše postojanke. Zveza nemška in bolgarska pehota je z najtrdovratnejšo obrambo in z ljutimi protisunkmi podpirana po topništvu, ki se je vsakemu položaju hitro prilagodilo, popolnoma držala svojo postojanko in se sijajno bila.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Prodiranje Italijanov v Epiru.

Lugano, 10. maja. »Corriere« poroča iz Epira, da so Italijani zasedli okolico pri Filatesu ob izlivu Kalamosa v Epiru. Albanski dopisnik lista »Secolo« poroča iz Argyrokastra: Italijani so sedaj na suhem vpostavili zvezo med Jadranskim in Egejskim morjem. Dolga 300 km prične se pri Santi Quaranta in se vleče čez Argyrokastru—Lasković—Korica v Florino, odkoder se odcepi cesta v Bitolj in Solun.

Zmede v Rusiji.

Rusija bo razpadla v dve državi?

Curih, 10. maja. »Secolo« napoveduje odločen spopad med vlado in delavskim svetom v Petrogradu in da bo razpadla Rusija v severno in v južno Rusijo.

Proti Miljukovi vojni politiki.

Stockholm, 10. maja. Zasebno se poroča, da so v provinci zaradi Miljukove vojne note ravno tako razburjeni kakor v Petrogradu. 52 delavskih svetnikov večjih ruskih mest je brzojavilo petrogradskemu delavskemu svetu, da mu izražajo priznanje, ker je odločno nastopil proti Miljukovu in obetajo, da ga bodo v morebitnih spopadih podpirali.

Miljukov obolev.

Stockholm, 10. maja. »Večerna Pošta« poroča: Miljukov je obolev in že tri dni ni zapustil svojega stanovanja.

Pokret proti revoluciji v Rusiji.

Stockholm, 10. maja. Iz Petrograda se javlja: Kažejo se živahni znaki protirevolucijskega stremjenja, ki jih vlada neza-

dovoljno zasleduje. V Soroki so zaprli popa, ker je pripovedoval, da je le en Bog v nebesih in en Bog na zemlji: namreč car. Pop je delil letake proti revoluciji. V Rigi so, kakor poroča »Novo Vreme«, zaprli polkovnika generalnega štaba Focka, ker je nastopal proti revoluciji. »Rečje« poroča, da je odpustila začasna vlada veliko vseučiliških profesorjev. Načelnik moskovske tajne policije se je v vlaku ustrelil, ker so uvedli proti njemu preiskavo.

Opravičba in svarilo začasne vlade.

Petrograd, 9. maja. (K. u.) Začasna vlada je izdala razglas, v katerem našteva, kaj da je vse ukrenila. Posebno opozarja na pomiloščenje, na odpravo smrtnih kazni, na enakopravnost državljanov, na društveno in na zborovalno svobodo itd. Nadaljuje: Posamezne skupine gotovih plašti prebivalstva, ki se ne zavedajo dovolj, kako važen da je sedanji trenutek, izkušajo svoja stremjenja s silo uresničiti, kar grozi uničbo notranjega reda. Take razmere lahko pozroče notranje težkoče in poraz na bojni črti.

Sporazum proti delavskemu in vojaškemu svetu.

Geni, 10. maja. »Journal des Debats« se zavzema, naj sporazum v Petrogradu odločno nastopi proti nadaljnjim koncesijam začasne vlade delavskemu in vojaškemu svetu.

Amsterdam, 10. maja. (K. ur.) »Daily Telegraph« je zelo nezadovoljen in ne zupa svetu delavcev in vojakov. Piše: Svet v resnici gospoduje rokodelcem in vojakom. Vsako uro lahko položi svojo roko na stroj uprave. Začasna vlada se mora pokoriti njegovim svetom, ki so velikokrat zelo zapovedujoči, okolnost, ki pojasni marsikateri ukrep, katerega bi sicer ne bilo mogoče umeti. Nesrečna okolnost je, ker tičita svet zastopnikov in začasna vlada v čisto neruskem Petrogradu. Nemci in nazadnjaki delajo z vsemi sredstvi; rusko srce je pa preveč občutljivo za svarilo, ki si odeva idealizem in čuvstvovanje človekoljubja.

Sporazum skrbi ruski svet delavcev in vojakov.

Bern, 9. maja. (Kor. ur.) »Neue Zürcher Nachrichten« pišejo: Železne miroljubnosti ruskega sveta delavcev in vojakov se bo morala začasna vlada brezobzirno držati, če ne bo morala odstopiti. Proti temu ne pomaga nič, če divja Lloyd Georges, nobeni govori Vivianija, nobene Wilsoniade in druge ameriške reči in tudi ne Rooseveltove prenapetosti. Sporazum to prav dobro ve. Zato slede posveti eden drugemu. Za to tako obupno nastopajo v Petrogradu. Znaki miru se tudi sicer množe, vsled česar pritiska manjšina francoske socialistične stranke na udeležbo pri posvetu v Stockholmu.

Nastopi proti Kerenskiju.

Stockholm, 10. maja. Zasebno se poroča iz Petrograda: V nedeljo so na Nevskem Prospektu demonstrirali proti Kerenskiju. Delavci mu namreč očitajo, da vplivajo nanj Angleži in da izdal koristi delavcev Angležem. Pred Tavrijsko palačo se je zbralo več tisoč delavcev, ki so viharno zahtevali, naj Kerenskij odstopi.

Stranka socialističnih komunistov.

Stockholm, 10. maja. Listi javljajo: Ljennin je ustanovil novo vladno socialističnih komunistov. Istočasno se je ustanovila stranka centrum, ki ne drži z Ljenninom. V centru se združuje večina starih listov. Glasilo centra je list, ki ga je bil pred kratkim ustanovil Maksim Gorki.

Umorjeni član delavskega in vojaškega sveta.

Lugano, 10. maja. V Moskvi je umoril anarhist Aleksandrov po naročilu moskovske skupine anarhistov člana petrogradskega delavskega in vojaškega sveta Grekova. Anarhisti so namreč dohnali, da je Grekov služil bivši policiji.

Nove pobune in stavke v Petrogradu.

Stockholm, 10. maja. Petrograjčani zapuščajo v gosto natlačenih vlakih glavno mesto. Približno 130.000 delavcev stavka. Poulični izgredi niso nič manjši, kakršni so bili ob revoluciji mesca marca. Del čet, ki so jih poslali nad upornike, se je pridružil novim puntarjem. Uneli so se poulični boji. Ubityh je bilo 60 oseb, 40 so jih zaprli.

General Karcov umorjen.

Petrograd, 9. maja. (Kor. ur.) Blizu kolodvora je bil, ko se je izprehajal, umorjen poveljnik sibirske fizilirske divizije v Rigi, generalni major Karcov.

6 milijonov rubljev, namenjenih angleškemu veleposlaništvu, vzetih.

Stockholm, 10. maja. V oddaljenejših mestnih delih v predmestjih Petrograda je vedno manj varno. Dne 4. maja je pričela večja gruča pleniti. Proti plenilcem je nastopila milica. Veliko ljudi je bilo ubityh. Na finskem Nikolajevem kolodvoru so napadli vlak in plenili popotnike. Plenilci so zaplenili 6 milijonov rubljev, ki so bili namenjeni angleškemu veleposlaništvu.

Pobuna v okraju Schlüsselburg.

Rotterdam, 10. maja. Odbor okraja Schlüsselburg je proglasil neodvisnost. Voditelji so sklenili, naj se zasebna last takoj zapleni. Predsednika samouprave in več bivših članov zemstva so zaprli.

Časnikarska pravda, ali je Buchanan pobegnil iz Petrograda ali ne.

Kodanj, 10. maja. Kljub vsem angleškim dementijem listi vzdržujejo poročilo, da je angleški veleposlanik Buchanan pobegnil iz Petrograda. Neki poročevalec v Bergenu je izjavil, da se je pripeljal danes v Bergen angleški veleposlanik iz Pariza, ki da bo zavzel mesto Buchanana v Petrogradu, kamor je odpotoval.

Samouprava po Rusih zasedene Galicije.

Frankobrod, 10. maja. »Frankf. Ztg.« poroča iz Pariza: »Agence Havas« javlja iz Petrograda: Vlada izdeluje načrt samouprave vlade za Galicijo.

Pomanjkanje v Rusiji.

Stockholm, 10. maja. Rusko časopisje opozarja, da vprašanja prehrane še vedno niso uredili. Z vseh strani prihajajo vznemirljiva poročila. Kmetom primanjkuje živil in se branijo delati. Posestniki radi negotovega položaja zapuščajo svoja posestva. Primanjkujejo semena; boje se, da se jeseni ne bo dovolj pridelalo. Na jugu in na jugovzhodu Rusije do 50 odstotkov polja niso obdelali. Če bo letina splošno zrna, bo nastala lakota. Tudi sicer manjka živil. Armadi ne privajajo dovolj mesa.

Stališče ruskih kmetov.

Bern, 10. maja. (K. u.) »Morningpost« sodi, da začasna vlada ni podala sporazumu znano izjavo zato, da pokaže svojo moč svetu delavcev in vojakov, marveč zaradi finančnih zadreg. Davčni vijak namreč v Rusiji slabo normira. Kmet v Rusiji bo podpiral tistega, ki mu bo kaj dal. Za svobodo nima smisla, ker jo je že doživel pred polstoletjem, ne da bi se bilo njegovo gmotno stanje izboljšalo.

Začasna vlada zbrala protirevolucijsko armado 80.000 mož v Petrogradu.

Pariz, 10. maja. Pariški listi javljajo: Začasna vlada je pozvala do zdaj iz province v Petrograd 80.000 mož, da odvrne nevarnost protirevolucije.

Nova kriza v Rusiji premagana.

Lugano, 10. maja. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda 8. maja. Tudi na ponedeljek je bilo vse mirno. Lahko se reče, da so prestali najnevarnejšo dobo nove krize. Nova presenečenja in izbruhi so pa pač vsak trenutek mogoči. Značilno je, ker so se meščanski sloji hitro organizirali v bojno moč proti ekstremnim elementom. Petrograjski poveljnik Kornilov je pričel preiskovati razmere v vojašnicah. Vojaki so deloma pristaši vlade, deloma pristaši delavskega sveta, a so tudi taki, ki se upirajo vsaki vladni sili. Dognali so, da se je neki rezervni pehotni polk v četrtek in petek zelo udeleževal nemirov proti vladi. General Kornilov zbira zdaj pod pretezo obrambe Petrograda proti Nemcem poseben zbor, ki naj bi bil v vseh okolnostih zvest vladi.

Vojska z Rusi in Rumuni.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan: Ogenj s topovi in z minami se je od časa do časa zopet poživel ob Narajovki, pri Brzežanih in ob železnici Tarnopol—Zloczow.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

9. maja. Sovražno topništvo je živahno streljalo proti Vilni in proti Vladimirju Volinskemu. Vzhodno Zloczowa je razstrelil sovražnik dva močna podkopa, vsled česar so bili naši jarki poškodovani.

Boji na zahodu.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Pri Arrasu postaja boj zopet ljutejši. Sovražnik je včeraj nastopal brez uspeha proti našim jarkom zahodno Lensa in Aviona. Popolnoma smo ohranili Fresnoy, dasi so ga bili Angleži iznova napadli. Za Bullecourt se vali boj sem in tja.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Od časa do časa so se med Soissonsom in Reimsom zopet živahno bojevali; sicer je bil boj splošno zmeren. Na Winterbergu in pri St. Marie-Ferme vzhodno Cormicy smo v ljutem boju moža z možem in s protisunkom odbili napade Francozov, katere so ponavljali. Severnozahodno Prosnesa niso uspeli delni sunki sovražnika.

Vojna skupina vojvoda Alberta Würtemberškega.

V več odsekih so uspela podjetja naših poizvedovalnih oddelkov.

× × ×

V zračnem boju smo sestrelili 9 sovražnih letal, eno pa z obrambnim ognjem.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Boji 9. maja.

Berlin, 10. maja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Ob Aisni je ob jasnem vremenu 9. t. m. bojevanje postalo zopet srditejšje, posebno na višinah Chemin des Dames. Po najlutejšem artiljerijskem ognju so francoski oddelki ob 8. uri zvečer trikrat navalili, pa jih je vedno nemški ogenj in deloma protisunek vrgel nazaj; pri tem je ostalo precej ujetnikov v naših rokah. Severno od Reimsa so Francozi severozahodno od Bernericourta po kratkem sipajočem ognju dvakrat napadli v veliki širini. Na nekaterih točkah se je Francozom posrečilo doseči naše jarke. Izvzemši male točke smo s protisunki zopet zasedli vso našo postojanko.

Pri Arrasu so Angleži 9. t. m. zamen poskušali, da bi Bavarcem zopet iztrgali vas Fresnoy. Popoldne se je pri jasnem vremenu zvišal sovražni artiljerijski ogenj severno in južno od Scarpe. Za Bullecourt so se do pozne noči srdito bojevali. Sovražniku se je posrečilo, da se je v vzhodnem delu vasi zopet vgnezdil. Severno od Saint-Quentina so se boji odločili ugodno za nas.

Francosko uradno poročilo.

8. maja ob 11. uri ponoči. Severovzhodno od Soissons in ob Chemin des Dames nobenih akcij pehote. Čez dan je nemška artiljerija obstreljevala odsek Cerny, Hurtebise in okoliščino Craonne. Boji z ročnimi granatami vzhodno od Vaurailona.

Od 1. do 7. maja so imeli naši letalci mnogo bojev s sovražnikom. 25 nemških letal je bilo sestreljenih, poleg tega pa 51 resno poškodovanih.

Belgijsko poročilo. Srdit topovski boj zadnjo noč pri Boesinghe. Danes je artiljerija na različnih točkah fronte precej živahno delovala. Boj z bombami pri Het Sasu.

Do zdaj nastopilo 2 milijona Francozov in Angležev v sedanji veliki bitki na Francoskem.

Bazel, 10. maja. Švicarski listi javljajo s francoske meje: Lahko se trdi, da so štejele angleške in francoske čete, ki so nastopile v boju, skupno dva milijona mož. Ker so nastopile take velike množice za stvar, ki se ni posrečila, se lahko sodi, kakšne velikanske izgube so imeli, katere prikrivajo.

Američani na zahodnem bojišču.

Curich, 10. maja. Londonski dopisnik »Corriere della Sera« poroča z ozirom na informacije »Daily Telegrapha«: Z gotovostjo pričakujejo, da se bodo vojskovali na zahodnem bojišču ameriške čete še prej, ko bo minulo poletje. Joffre, katerega podpira Roosevelt, nastopa odločno za to, naj se ameriški rekruti urijo na Francoskem. Dasi o tem washingtonska vlada še ni načelno sklepala, se mora smatrati kot gotovo dejstvo, da bodo poslali Američani svoje čete v Francijo. Dalje javlja isti dopisnik, da je ameriška vlada uradno prevzela tistih 75.000 ton ladjinega prostora, ki so ga bili zaplenili Nemcem. Ne ve se še, če bodo zaplenjene nemške ladje obdržale Združene države ali jih bodo pridelili zaveznikom.

Ženski zbor pod Rooseveltom za Francijo.

Bazel, 10. maja. »Havas« poroča iz Pariza z dne 1. t. m.: »Temps«-u brzojavljajo iz Washingtona, da se je 200.000 žen iz vseh držav Unije ponudilo, da gredo pod poveljstvom Roosevelta na Francosko. Roosevelt je pripravljen prevzeti poveljstvo, če se opremi ekspedicijski zbor šestih brigad.

Anglija zapira svoje kolonije.

Amsterdam, 10. maja. Angleška vlada se zelo boji, da bi ne dobile angleške kolonije stika z inozemstvom. Za to jih naravnost hermetično zapira. »Maasbode« poroča, da ne sme noben inozemec brez dovoljenja v Indijo ali v Egipt, ker se boje revolucijske propagande.

Španska se obotavlja podpisati gospodarsko pogodbo z Anglijo.

Bern, 10. maja. (Kor. ur.) Lyonski listi poročajo: Španska vlada je odgovorila podpis gospodarske pogodbe, katero je bil v Londonu sklenil marki Cortina, češ, da mora pogodbo predložiti še parlamentu v odobritev.

Na morju.

Japonska tekmuje z ameriško vojno mornarico.

Stockholm, 9. maja. Japonsko ministrstvo bo, ko se bo pričelo zasedanje parlamenta, predložilo novi načrt o silovitem razširjanju vojne mornarice. Zgraditi namestijo dve novi brodoviji, ki bosta šteli 12 oklopnih ladij velikank, da jih ne bodo mogli Američani na morju prekositi.

Italijanska plovba.

Lugano, 10. maja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« javlja: V tednu, ki je potekel 6. majnika, se je pripeljalo v italijanska pristaniška 465 ladij s 412.568 tonami; odpeljalo se je pa 430 ladij s 326.375 tonami. Podmorski čolni so potopili 7 parnikov in 9 jadrnic; 2 jadrnici in en parnik so ušli sovražnemu napadu.

Plovba med Anglijo in Nizozemsko popolnoma ustavljena.

Rotterdam, 10. maja. Plovbo med Anglijo in Nizozemsko so popolnoma ustavili.

Španski mornarji nočejo na francoske ladje.

Barcelona, 9. maja. (K. ur.) Tukajšnji zvezi mornarjev so s francoske strani ponujali veliko vsoto za slučaj, če poskrbi častniki ni mornarje za reden promet parnikov z vzhodne španske obali v Cette in v Marseille.

Angleži priznali, da so izgubili minuli teden 62 ladij.

Rotterdam, 10. maja. Angleška admiraliteta poroča: Minuli teden je bilo potopljenih 24 ladij z nad in 22 ladij s pod 1600 tonami in 16 ribiških parnikov. Podmorski čolni so napadli 34 ladij brez uspeha.

Angleži prikrivajo imena torpediranih ladij.

Berlin, 10. maja. Wolff javlja: Vedno bolj se dokazuje, da Anglija prikriva imena svojih torpediranih ladij. Več nizozemskih družb so že angleške zavarovalnice odškodovale za blago, ki se je potopilo z ladjami, katerih potop v Angliji niso naznanili.

Pritožbe proti angleški admiraliteti.

Amsterdam, 10. maja. (K. u.) »Allgemeen Handelsblad« javlja iz Londona 9. t. m.: Ministrski predsednik Lloyd George se bo udeležil jutri tajne seje. Pričakujejo, da bo govoril o Rusiji, o vprašanju podmorskih čolnov in o Solunu. Bivši civilni lord admiralitete Lamert je v spodnji zbornici grajal postopanje admiralitete. Rekel je: Kontrolorja prehrane nadzoruje kontrolor plovbe ladij; njega nadzorujejo podmorski čolni, te bi morala nadzorovati admiraliteta, a to se ne godi, ker zasleduje politiko pasivnega odpora.

Anglija v najresnejši dobi.

Amsterdam, 10. maja. »Allgemeen Handelsblad« izvaja: Očitki nevtralcem v angleškem, francoskem in zadnje čase tudi v ameriškem časopisju povzročajo zelo resne posledice podmorske vojske, katere uspehi so vedno večji. Če se bodo tako množili, se je bati za angleške otoke, da nastanejo najresnejše posledice. To na Angliji tudi prav dobro uvidevajo.

Ugibanja o miru.

Vprašanje nove zimske vojske.

Ženeva, 10. maja. Iz Pariza poročajo: V vojnem odseku senata je v soboto vojni minister na vprašanje, če je resnično poročilo časopisja, da so zavezniki sklenili novo zimsko vojsko, odgovoril, da to ni res.

Ruska brigada v Franciji za mir in za razdelitev zemlje.

Berlin, 10. maja. Odbor Rusov v Švici poroča: Ruska brigada v Franciji, ki šteje 8000 mož, je izsilila, ker je grozila z uporom, da je smela poslati v petrograjski svet delavcev in vojakov 2 odposlanca, katerima je naročila, naj se zavzameta za to, da se bo prej ko mogoče sklenil mir in da se bo razdelila zemlja.

Davki v Rusiji se neredno vplačujejo. — Angleška narodna delavska stranka se ne udeležila stockholmskega posveta.

London, 10. maja. (K. u.) Reuter: Narodni odbor delavske stranke je sklepal v poslaniški zbornici o vabilu nizozemskega odseka mednarodne socialistične pisarne na posvet v Stockholm. Odbor je sklenil, da se posveta ne bo udeležil. Posvet nima nobenega določnega smotra in ne bo imel nobenih pravic. Dalje so sklenili, da skličejo posvet delavcev in socialističnih strank vseh zveznih dežela in Združenih držav mesca junija v London.

Miroljubneži tudi v Angliji živahno nastopajo.

Kodanj, 10. maja. »Daily Express« poroča: Za tajno sejo angleške spodnje zbornice je stavljenih 18 vprašanj, ki se pečajo pred vsem z mirovnimi pogoji.

Francoska vlada zabrani udeležbo manjšine francoske socialistične stranke na stockholmskem posvetu.

Berlin, 10. maja. (Kor. ur.) »Vossische Ztg.« poroča: Francoska vlada je sklenila, da ne bo izročila odposlaništvu manjšine francoske socialistične stranke potnih listov v Stockholm.

Anglija pred dalekosežnimi političnimi odločbami.

Rotterdam, 10. maja. Iz Londona se brzojavlja: Na velikem shodu svojih volilcev je izjavil Asquith 7. maja svojim volilcem: Vojaško Anglije ni mogoče prema-

gati, a nevarnost podmorskih čolnov narašča v najhujšo grožnjo Anglije in jo bo v bodočih tednih prisililo do najdalekosežnejših političnih odločb.

Pomanjkanje v Angliji. — Lakota v Indiji.

Rotterdam, 10. maja. (K. u.) Angleški tedič »The New Statesman« je pisal glede na lakoto: Angleži, ki zdaj žive, so si v zadnjih dneh prvič poizkušali predstavljati, kakšna da je lakota v Indiji in da zaradi pomanjkanja hrane umre na stotisoče ljudi in si mislimo: »Kako strašno!« in morebiti podpišemo prispevke kakšnega sklada. A na večino novo veliko bolj učinkuje kak tak dogodek, kakršen je bil na primer potop »Titanica«.

Najslabša letina v Ameriki od l. 1914 sem.

Rotterdam, 10. maja. Uradno se ceni ameriška letina pšenice s 366 milijoni bushelnov. Tako slabe letine ni bilo v Ameriki že od leta 1904 sem.

Junaki na bojiščih žrtvujejo kri in življenje — Vam v zaledju je treba denar le posoditi. Podpisujte šesto vojno posojilo!

Dnevne novice.

+ **Z državnega železniškega ravnateljstva v Trstu.** Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil adjunkt na Jesenicah Josip Peterlin. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: Železniški mojster v Gorici Ivan Osolin, paznika pri Sv. Luciji—Tolmin Ivan Müller in Anton Škrt in naddelavec v Gorici Ivan Leban. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: Železničarja Josip Rutar, Valentin Verlinšek in Ivan Kobal, premikač v Dragi Franc Štrukelj premikača pri Sv. Luciji—Tolmin Anton Golja in Franc Simončič. — Umrli so: državni železniški nadsvetnik Eržen Ivan, nadrevident v Ljubljani Rebolj Henrik, sprevodnik v Ljubljani Ladiha Karel in premikač v Trstu Kravos Franc.

+ **»Hrvatska«**, dnevno glasilo stranke prava (Frankovcev), ki jo je bil hrvatski ban ustavil, je pričela zopet izhajati.

Kandidati za splitsko škofijo v Dalmaciji, o katerih kombinirajo vodilni krogi, so: naslovni škof Palunko, prevz. dr. Carić, prof. Truta, rektor bogoslovja v Zadru in provincial kapucinov na Reki o. Škrivanić. Istočasno se prideli bolnemu hvarskemu škofu koadjutorja cum jure successionis. Ta čast je bila ponudena bivšemu ravnatelju zadrškega bogoslovja prof. Miriću, sedaj se pa najbolj spominja ime prevz. dr. Carića. V slučaju izpraznitve makarske stolice bi bil tamkaj imenovan za škofa prof. Bašić, ravnatelj škofijskega semenišča v Spletu.

— **Slovensko planinsko društvo** nana, da je koč ob izviru Kamniške Bistrice odprta in najbolj oskrbovana. Izvir Bistrice je sedaj zelo močan in pomlad z mnogobrojno floro v vsi krasoti. Na zimo spominjajo le še z višav v nižave grmeči plazovi. Zelo prikladen za vračajoče se izletnike je večerni vlak, ki odhaja vsak dan ob 9. uri 20 minut zvečer iz Kamnika.

— **Smrtna kosa.** Umrli je v Novem Mestu trgovec in hišni posestnik g. Franc Kenda, star 39 let. — Dne 9. t. m. je umrla v uršulinskem samostanu v Mekinjah mirno in udano v sveto voljo božjo, sestra lajka Ana Marija Picler, po kratki, pa mučni bolezni. Zaradi svojega dobrega srca in vzglednega redovnega življenja je bila splošno spoštovana in priljubljena ne le pri svojih redovnih sestroh, temveč tudi pri gojenkah, ki so jo posebno ljubile radi nje postrežljivosti. V ljubljanskem samostanu je požrtvovalno stregla ranjenim vojakom in bila odlikovana z bronasto kolajno rudečega križa. Ona je prva, ki bo pokopana na domačem, samostanskem pokopališču. N. p. v m. — Umrli je na Ratežu Ana Stefanec, najstarejša oseba v novomeškem okraju. 88 dni ji je manjkalo do 100 let. — V Šmihelu pri Novem Mestu je umrla gospa Marija Göderer. — V Celovcu je umrl višji inšpektor drž. železnice Andrej Tacik, star 62 let. — Na Dunaju je umrl vodja vstašev v Bosni l. 1878—1879 Peter Uzelac. — V Meranu je umrl generalni major v pok. Simon Vogel, star 67 let, ki je v bosenski vojni ujel vodjo vstašev Hadži Loja. — Umrli je v Gradcu pešec 87. pešpolka Karl Jazbinšek. — Umrli je v Litiji gospa Neža Tičar, posestnica, stara 66 let. — V Gradcu je umrl g. Karel Peteani, c. kr. višji računski svetnik pri c. kr. pomorski oblasti v Trstu.

— **Potres na Dolenjskem.** Iz okolice Cerklje pri Krškem dne 9. maja. Potres nas je zopet začel pogostejše obiskovati. Danes je bil (do pol 11. ure dopoldne) že trikrat. Prvi bolj rahel je bil ob pol 9., drugi močnejši ob 9., tretji izredno močan ob

tričetrt na 10. — Včeraj, dne 8. maja pa je bil ob 5. popoldne tudi zelo močan, trajajoč 4—6 sek. Najprej je močno zabobnelo, nato pa se je streslo v dveh pojemačih presledkih. Nekateri so ga čutili tudi v noči od ponedeljka na torek baže trikrat. Ob 3. uri jutraj so se baže hiše zazibale prav občutno, vendar pisec teh vrstic ga ni občutil. — Izkušnja nas je izučila, da se ob polni luni in pa ob vlažnem vremenu potres najraje ponovi. Tudi 8. in 9. maja je bilo vlažno.

— **Smrtna nesreča.** Pretekli ponedeljek se je ponesrečil v kamnolomu v Zagorju 19letni delavec Ivan Vozelj iz Loke. Potem ko je zažgal mino je lezel po skalah doli; pri tem mu je pa spodletelo ter je padel iz višine 20 metrov na tla, pri čemer je zadobil težke notranje poškodbe, tako da je čez pol ure umrl.

— **Smrtna obsodba.** Z Dunaja se poroča: Štiridnevna sodna obravnava pred porotniki proti morilki Leopoldini Kasperek je bila včeraj popoldne končana. Obtoženka je bila v celem obtožnici spoznana za krivo zavratnega umora, tatvine, goljufije, požiga in poskušenega in izvršenega rop. Obsojena je bila na smrt na vesalih.

Bonar Law o položaju.

London, 10. maja. (K. u.) Reuter: Zakladni minister Bonar Law je, utemeljujoč predlogo o 600 milijonov funtov, v spodnji zbornici izjavil: Tako velike vsote še niso v Angliji nikdar zahtevali. Pred kratkim smo izdali vsak dan 7.455.000 funtov. Za prvih 35 dni bodočega finančnega leta sta šla za vsak dan 2 milijona k zaveznikom in v kolonije. Zahtevkov bo zadostilen vladi do približno 1. avgusta. Nekaj besedi bi rad izpregovoril o nastopu Združenih držav v vojsko. Naši nemški sovražniki so pokazali tako odločnost, organizatorično moč in množino pomožnih sredstev, da če bi jih bili porabili za boljše reč, bi gotovo vzbudili občudovanje sveta, a storili so tudi mnogo napak. Napačno so po moji sodbi storili, ko so sklenili, da podvzamejo na morju brezobzirno vojsko proti človeštvu. Jasnno so morali vedeti, da bodo s tem korakom prisilili Ameriko na vojsko. Če so tudi s tem računali in kljub uspehu podmorske vojske, ki ga gotovo ne bom zmanjševal in bo mogoče našo deželo prisilil, da bo morala trpeti pomanjkanje, ki ji do zdaj v tej vojski ni bilo znano, kljub temu ne dvomim, da je nemška stran tehnično postala neugodna, ker se je njenim sovražnikom pridružil eden največjih narodov sveta. Pomoč, ki jo imamo od njega, je ne glede na finančno pomoč, ki jo je že dal, največje vrednosti in postaja vsak teden važnejša.

Ljubljanske novice.

lj **Dramatični večer v deželnem gledališču** se prične jutri v soboto točno ob 7.9. uri zvečer. Opozarjamo občinstvo na predpajo vstopnic, ki se vrši danes do 9. zvečer in jutri popoldne od 3. dalje pri blagajni v deželnem gledališču.

lj **Odlikovanje.** Naš rojak, gospod sodni svetnik dr. Anton Mulej, sedaj c. in kr. nadporočnik, je bil odlikovan za hrabrost pred sovražnikom z viteškim križcem Franc Jožefovega reda z meči na traku hrabrostne svetinje. Častitamo!

lj **Poroka dveh sester.** Dne 8. t. m. se je v tukajšnji frančiškanski cerkvi poročil g. dr. Vencel Polak, dežel. komisar, z gđ. Francico Jemec, g. Ivan Dolčič, sprevodnik cestne železnice z gđ. Ivano Jemec. Navedi sta iz Crnuč, hčerki pokojnega posestnika in trgovca Frana Jemca. Vse najboljše!

lj **Umestna obsodba.** Hišna posestnica Frančiška Kaghofar v Dunkelsteinu pri Dunajskem Novem mestu, je povišala v svoji hiši s 1. avgustom 1916 stanarino vsem najemnikom; gre se za majhna stanovanja, obstoječa iz sobe in kuhinje. Najemniki, vsi so delavci vojne industrije, so protestirali proti zvišanju, se pritožili pri občinskem predstojniku, katerega posredovanje je bilo brezuspešno; končno so jo ovadili. Okrajno sodišče Dunajskega Novga mesta je obsodilo obtoženo posestnico zaradi prestopka proti postavi o odeluštva na 10 dni strogega zaporu in 1000 kron globe. Obtoženka je vložila proti obsodbi ničnostno pritožbo, ki jo je pa kasacijsko sodišče pritožilo. — Nekateri hišni posestniki v Ljubljani tudi jako breženo ravnaajo s svojimi najemniki, katere kar na cesto postavljajo. Treba bi bilo, da najemninski urad v takih slučajih v sedanjih časih najemnike nekoliko bolj štiti, ker navadno ni prave potrebe odpovedovati stanovanj, ampak le dobičkaželjnost. Do konca vojske naj bi se odpoved stanovanj z vsemi sredstvi preprečilo.

lj **Poročil se je** v Stockerau stotnik 6. jezdeče topniške divizije Agaton Petritsch, sin gospe Olge Petritsch roj. Janeschitz, z gđ. Ireno Angelo Weineck, hčerko tovarnarja Josipa Weineck.

lj **Glasbena Matica.** Gospod Marko Vuškovič, izborni baritonist, operni

pevec hrvatskega narodnega gledališča bo v svojem koncertu v torek, 15. t. m. med drugimi skladbami izvajal krasne operne arije iz svetovne literature, veliko arijo iz opere »Lakme«, krasni prolog iz Leoncavallove opere »Glumači«, efektno »Napitnico« iz opere »Hamlet« in iz hrvatske najnovejše literature pesmi Petra Konjovića: Ukop, Noč in Čekanje — in razne druge lepe speve. Natančnejši spored bo tiskan šele na malih programih, ki se bodo dobivali pri predpajo vstopnic v trafiki, ker danes tudi ekspresne pošiljke kasno prihajajo. Profesor Krauth bo Vuškovića spremljal, pa tudi solistično nastopil.

lj **Kaj bode s kurivom?** Vprašanje kuriva postaja od dne do dne aktualnejše. Ljudje hodijo okoli prodajalcev premoga in drv, a le redko jih ti morejo zadovoljiti. Večinoma odhajajo praznih rok. Kjer se drva prodajo na drobno (menda 1 kg po 10 v.) jih čaka cele gručice, a tudi tu se ne more za sproti vseh zadovoljiti, iz enostavnega vzroka, ker ni dovolj blaga. Že sedaj pa skrbi mestno prebivalstvo kaj bode pozimi? Dasiravno je še časa dovolj — in ravno zaradi tega — se mora uvesti tudi glede tega kaka akcija, da ne nastane naposled kalamiteta. Za to akcijo naj bi se zavzela kaka korporacija ter nakupila gozde, katere naj bi dali posekati in drva potem izpeljati v mesto. Bukovih gozdov imamo dovolj, a manjka delavnih moči in živine; kolikor jih je pa še na razpolago, so nujno potrebni za doma. Deželani tega dela gotovo ne bodo mogli izvršiti. Za delavske moči in živino bi se naj naprosila vojaška oblast, saj gre prebivalstvu povsod rade volje na roko, kjer le more, in tudi tukaj bi gotovo ne odrekla pomoči — in tako bi bilo polagoma v tem oziru preskrbljeno. Seveda bi se naj premožni sloji na to akcijo preveč ne zanašali in kdor le more, naj si kurivo preskrbi sam, saj čimprej je ima, tem sigurnejši je. Če je pa že kaj podobnega v teku, potem itak dobro.

lj **Oddeja cenejšega mesa na rumene izkaznice.** Jutri, v soboto, dne 12. maja, dobe privikati rumene izkaznice goveje meso po nižji ceni v cerkvi sv. Jožefa. Rumene izkaznice s črko B dobe meso s štev. 1—250 od 2. do 3. ure popoldne in štev. 251 do konca od 3. do 4. ure popoldne. Rumene izkaznice s črko A dobe meso s štev. 1 do konca od 4. do 5. ure popoldne. Rumene izkaznice s črko C dobe meso s štev. od 1 do 250 od 5. do 6. ure popoldne in s štev. 251 do konca od 6. ure popoldne naprej. Razdeljevalo se bode goveje meso po 2 kg. Rodbine do 3 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 4 in 5 osebami 3/4 kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine z 8 in 9 osebami 1 1/4 kg in rodbine z več osebami 1 1/2 kg. Razven rumene izkaznice ima vsakdo prinesiti s seboj tudi nakaznico za meso, katero je danes dobil pri krušni komisiji. Brez nakaznice za meso ne dobi nihče mesa. Stranke naj pripravijo tudi drobiž.

lj **Meso za gostilničarje.** Mestna aprovizacija ljubljanska je dosedaj po dvakrat na teden oddajala prašičje meso gostilničarjem iz svoje mesnice v cerkvi sv. Jožefa; za goveje meso so se izročile vsak mesec posebna nakazila in so dobili gostilničarji meso naravnost pri mesarjih. Aprovizacija je odmerila gostilničarjem množino mesa po številu njihovih stalnih gostov in pri tem tudi upoštevala nestalne goste, oziroma tujski promet. Gostilničarjem je bilo strogo prepovedano kupovati meso preko nakazil mestne aprovizacije. Mesa vseh vrst pa je pričelo zadnji čas tako občutno primanjkovati, da je mestna aprovizacija primorana omejiti potrebsčine gostilničarjev na skrajni minimum in se posebno za nestalne goste in tujski promet ne bo moglo nakazovati toliko mesa, kot dosedaj. Pri tem pa seveda ni nikakor namen mestne aprovizacije, prikrajšati one goste, ki se stalno prehranjujejo v Ljubljani. Kakor znano, so se zadnji čas uveljavila posebna nakazila za meso, ki so jih razdeljevale krušne komisije obenem s pekovskimi nakazili. Odslej bodo morali predložiti mestni aprovizaciji vsi gostilničarji mesna nakazila svojih stalnih gostov, predno se jim bo odmerila tedenska potrebsčina govejega, prašičjega in telečjega mesa. Za goste, ki se bodo izkazali z mesnimi kartami, bo mestna aprovizacija vedno skušala nakazati polno množino mesa. Vsi v gostilnah prehranjevani se v lastnem interesu opozarjajo, da gostilničarjem takoj izročijo svoja pekovska nakazila, ki so jih dobili pri krušnih komisijah, da lahko potem izkaže gostilničar svojo dnevno potrebsčino mesa. Jutri, v soboto, ali najkasneje v ponedeljek morajo nato gostilničarji pekovska nakazila svojih gostov predložiti mestni aprovizaciji. Pekovskim nakazilom bode mestna aprovizacija odločila odrezke za meso, dočim se ostali del karte vrne, da lahko služi za nakup kruha. Kolikor kart za meso bode predložil gostilničar mestni aprovizaciji, toliko mesa se mu nakaže za stalne goste za prihodnji krušni teden. Nova ugotovitev potrebsčine mesa za gostilničarje stopi v veljavo že prihodnji teden. — Vsa navedena preureditev je bila pred vsem tudi zato potrebna, da se

meso pravično, dejanskim razmeram odgovarjajoče, razdeli med gostilničarje.

lj **Prodaja kruha na izkaznice št. 24.** Na izkaznice št. 24 se dobiva kruh od nedelje 13. maja dalje pri g. Druškovčevi, Tabor št. 4, — moka pa kakor dosedaj pri g. Simončiču, Sv. Petra cesta.

Gospodarske beležke.

Ker skoro gotovo ne bodo dobile občine zadostnih množin semenskega krompirja, namerava Zavod za promet z žitom ob času vojne, podružnica v Ljubljani, dati na razpolago seme vojne repe. Vojna repa, neka vrsta repe, ki vsebuje precej sladkorja, je porabna za jed in za krmo. Žitni zavod bo razdeljeval seme vojne repe potem svojim komisijonarjem brez plačn o posestnikom, ki so pripravljeni, da sklenejo z njim pogodbo za pridelovanje. Obrazec take pogodbe objavimo v kratkem. Pripomnimo pa že danec, da bo prevzemna cena za repo K 10 za 100 kg prosto železniška postaja producenta, ki sme obdržati za lastno porabo 20% pridelka. Ker se mora vsejati vojna repa najkasneje do konca maja, mora priglasiti vsak posestnik čimprej pri svojem županstvu površino zemljišča, ki ga misli obsejati z repo. Žitni zavod bo poskrbel takoj, ko mu naznani potrebo semena, da razdele isto komisijonarji posameznim občinam. — Zavod za promet z žitom ob času vojne, podružnica v Ljubljani.

Nedeljski počitek v bankah in denarnih zavodih je odpravil hrvatski ban in sicer v interesu šestega vojnega posojila.

Novi oklep za ladje. Iz Washingtona se poroča, da je Hudson Maxim iznašel za vse trgovske ladje uporaben oklep, ki ladje popolnoma obvaruje pred vsemi napadi torpedov.

Odlikovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil stotnik brzojavnega polka Rudolf Pokorn. — Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila poročnik brzojavnega polka Maks Murko in poročnik 17. pp. Rudolf Brameshuber. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik črnovoj. del. odd. v Rablju Miroslov Okorn. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil stražmojster 7. dež. orož. pov. Ivar Majcen. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil desetnik 3. gor. top. p. Zemlič Jakob. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: pešca 97. pp. Medeat Artur in Vidovič Josip, predmojster 3. jez. topniške divizije Flis Ivan, pešec 97. pp. Černi logar Ivan in ulanec 5. ulanskega p. Lončar Viljem. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: črno vojniški delavec 97. pp. Wallas Josip pešca 87. pp. Skaza Franc in Zorzett Anton; pešec 47. pp. Vidmar Franc; saperj 3. saperskega bat. Mladovan Anton, Čel Boštjan in Cankar Josip; pešca 27. pp. Torkar Pavel in Kokalj Josip.

Primorske novice.

Upravičena zahteva tržaških Slovencev. — Slovenske knjige v občinski knjižnici. V tržaških občinskih knjižnicah nadoslej nobene slovenske knjige in vendar Slovenci prispevajo stoletja v občinske blagajne, kakor prispevajo drugi. Zato tržaški Slovenci upravičeno zahtevajo, da imajo iste pravice, kakor jih imajo drugi da naj bo sedaj konec privilegijev: naj se v vseh občinskih knjižnicah poleg drugih oskrbi tudi slovenske knjige ali naj se iz občinskih sredstev ustanovi vsaj eno knjižnico za tržaške Slovence in njihovo mladino.

Msgr. č. g. Janez Wolf umrl. Včera ob 3. popoldne je umrl v Ljubljani, Strelška ulica 15, msgr. Janez Wolf, gorški stolni kanonik. Pokojnik je bil vsled svojega blažega, plemenitega značaja in vsestranske delavnosti po vsej Goriški splošno znan in nad vse priljubljen. Prijatelji in zlasti gorški begunci se vabijo k pogrebu, ki bo jutri ob 5. uri popoldne.

Cerkev v spomin na svetovno vojno in na Tržačane, padle za domovino, se bo zgradila v Trstu. V ta namen se je na cesaričin rojstni dan ustanovilo društvo za gradnjo te cerkve, v kateri bodo zapisana na zaobljubljenih tablah imena padlih Tržačanov ter tako izročena v spomin poznejšim rodovom. Po predlogu tržaškega škofa dr. Karlina je bil izvoljen za predsednika namestnik dr. baron Fries-Skene. Častno predsedništvo se ponudi dvornemu višjemu maršalu in bivšemu tržaškemu namestniku Hohenloheju. Zaproši se Njeno Veličanstvo cesarico, da najblagohotneje blagovolji dovoliti, da se bo cerkev imenovala »spominska vojna cerkev Cesarica Cita«. Cerkev se bo postavila v okolju sv. Andreja, ker se je tam okoli mesto v zadnjih letih posebno razširilo in ker tam naseljene mnogobrojne družine, največ delavski sloji, čutijo potrebo imeti v bližini svojo božjo častilnico.

Nova sv. maša na fronti. V nedeljo, dne 6. t. m. je daroval v sv. Križu na Vipavskem č. g. Stanko Stanič svojo prvo daritev. Pridigal novomašniku je njegov sorodnik preč. g. J. Strancar, župnik rihemberski. Slavnost je počastil tudi štabni zdravnik dr. Jos. Janák znani dobrotnik našega vipavskega ljudstva. Gospodu novomašniku, ki je v bojnem vrvenju pričel svoje vzvišeno delo, pa prosimo od Boga obilo blagoslova.

Odlikovanja. Župnik v Prvačini Josip Primožič je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje v priznanje posebnega patriotičnega in požrtvovalnega delovanja pred sovražnikom.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil Mihael Marega iz St. Florjana pri Gorici. Po 30 mesecih ujetništva je zdrav. Pošilja pozdrave vsem znancem.

Poročil se je v Rojanu pri Trstu Rudolf Perič z gđc. Kristino Ferfolja iz Opatjega sela na Krasu.

Življenje za domovino je žrtvoval korporal Anton Tomažević iz Lokvice na Krasu. Zadel ga je na italijanskem bojišču italijanska granata. Bil je odlikovan z veliko hrabrostno svetinjo. Počiva na pokopališču v Rihemberku.

Cene nekaterih najpotrebnejših živil je tržaška aprovizacijska komisija po prizadevanju g. namestnika s pomočjo prispevka iz sklada, ki ga je ustanovila c. kr. vlada v korist revnejšega prebivalstva, znatno znižala. V tem tednu so znižane cene za svinjino, in sicer kilogram soljene svinjine prej 7 K 20 vin. in sveže kilogram prej 5 K 60 vin na 4 K 40 vin. brez razlike, in kilogram glavine, krac in kože kilogram prej 3 K, sedaj 2 K 40 vin., za posušena zelišča kilogram prej 10 K, sedaj 5 K, za suho zelje kilogram prej 8 K, sedaj 4 K. Razdeljevale se bodo tudi golažve konzerve škatlja 1/2 kg po nizki ceni 2 K.

Mesto venca na grob svojemu pokojnemu bratu, je daroval gospod Karl Kristofič, knjigovodja pri »Združni Zvezi« v Ljubljani, 20 K za goriške begunce. Za ta dar se mu »Posredovalnica« najtopleje zahvaljuje. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Goljufivi srbski radikali.

Svetolik Jakšić, bivši lastnik belgrajske »Štampe«, je v dveh brošurah okrivil odlične srbske voditelje, da so goljufali in kradli državni denar. Neki časnikar iz Ženeve je pisal sedaj pismo potom c. in kr. gubernije v Belgradu, v katerem pravi: »Ti tvoji radikali so pokradli vse! Mislim sem, da bo to tukaj prenehalo, ali tukaj se krade na milijone! Da, ljudje božji, velike lopove hrani in odebeltuje ubogi srbski narod. Tisti lopov Raketič, veš li, da je kot načelnik gospodarskega urada poveril 12 milijonov dinarjev s tem, da je izplačal lažne račune, in to vlada ve! Pokradli so skoro vsaki budjet v znesku 90 milijonov dinarjev; 22 milijonov so uporabili za plače uradnikov, častnikov in ministrov, ves drugi denar si pa dele med seboj bratje radikali.«

Pisatelj pravi nadalje, da se pripravljajo brošure o lumparijah vodilnih srbskih krogov, podobne Jakšićevim, on sam pa da jo izda v francoskem jeziku, da bo vedel ves svet, kake državnike da imajo Srbi.

Potrebam časa primerna knjiga: L. Majdič: Nasveti za hišo in dom. V sedanjem času je posebno težko nabaviti si za življenje najpotrebnejših stvari, ker večkrat teh tudi za drag denar ni dobiti. V tej knjigi dobimo polno praktičnih nasvetov, kako si vsakdanje potrebščine sami pripravimo, in kako si prihranimo veliko denarja. Praktična knjiga (410 strani) nas pa tudi sicer pouči, kako umno gospodariti, zato bo dobrodošla prav vsakomur. Gospodar in gospodinja si večkrat ne vesta pomagati; tu dobita vsega, kar potrebujejo. Pridno naj prebirata to knjigo, pa bosta prav kmalu umneje in praktičneje gospodarila. Knjiga obravnava tudi zdravilstvo. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana s poštnino vred 5 K 60 vin.

Sprejme se skušena in marljiva

Vzgojiteljica
(ali bivša učiteljica)

k dvema deklicama, z dobro plačo in celo prehrano. Ponudbe se prosi na upravo Slovenca pod znanomkom »Vzgojiteljica št. 1141.«

Čebulček

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Išče se več

ogljarijev

proti dobremu plačilu. Več se izve pri tvrdki E. Hieng, Ljubljana Sodna ul. 11.

Iščem

1 ali 2 ženski delavki

za razna dela na tesališču in na vrtu. — Franc Ravnkar, oblast. skušni mestni tes. mojster, Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Redka prilika!

Na prodaj je radi družinskih razmer

lepo posestvo

ležeče na Spod. Štajerskem blizu žel. postaje in mesta. Hiša z gostilniško koncesijo in gospodarsko poslopje skoraj popolnoma novo. Posestvo meri okoli 40 oralov. Ponudbe na upravništvo lista pod »Posestvo 1102«.

Gospodje in dame

ki imajo opraviti v solah, samostanih, zadrugah in društvih vseh vrst, se morejo posvetiti neki bližnji patriotični akciji. Ponudbe pod »Verdienst-gelegenheit 56—157a« na anončno pisarno Jos. H. Klenreich, Gradec, Sackstraße 4 1087

Išče se za 15. maj ali 1. junij

nemeblovana soba

(po možnosti kuhinja) za mirno stalno stranko brez otrok, v mestu ali zunaj. Ponudbe s ceno pod »Mira Junij 1170 na upravništvo »Slovenca«.

500K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Ste-tine zahvalne in priznane! Kemei, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Kontoristinja,

dobro moč sprejme

Kartonažna trgovina IVAN BONAČ, Ljubljana.

Notarski urad v Postojni sprejme takoj ali za pozneje event. pod ugodnimi pogoji

kandidata
in stenotipkarico

s prakso ali začetnika. — Ponudbe z navedbo event. dosedanje prakse in zahtevane plače na naslov notarja J. Kogej, sedaj v Gradcu, Ed. Richter-gasse 9.

NICHTS ÜBER DER GERÖ BERNSTEIN SALBE Srbenico, hraste, izpuščaj, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno. **iantarsko mazilo.** Ne umazaj se s diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. N. temu spredajlo Jan-tarsko mila 4 K. — Izdela G. Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

deleljna, travna, vrtna in hortaljčna cvetlična semena na debelo in drobno priporoča

Szever & Urbanič,
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

P. Barborič

Liubljana
Mestni trg.

modni salon

Liubljana
Mestni trg.

priporoča veliko zalogo svilnatih klobukov, nakitenih in praznih slamnikov, nakitov itd. Velika izbira Popravila točno. — žalnih klobukov. — Cene nizke.

Brez posebnih obvestil.

1168

Podpisana naznanjava prijateljem, znancem in vsem goriškim beguncem tužno vest, da je danes, dne 10. maja, ob 3. uri popoldne, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče v 83. letu starosti in po 58 letnem neumornem delovanju v vinogradu Gospodovem, mirno v Bogu zaspal

monsignore JANEZ WOLF

školastik metropolitanskega kapitelja v Gorici, ap. protonotar, pravi konzistorijalni svetnik l. t. d. i. t. d.

Pogreb preblagega pokojnika se vrši iz hiše žalosti, Streliška ulica št. 15 na pokopališče k Sv. Križu, v soboto 12. maja ob 5. uri popoldne.

V Ljubljani, dne 10. maja 1917.

Dr. IGN. KOBAL.

Dr. PET. ŠORLI.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nadvse ljubljena mati, sestra, teta, gospa

Ana Gregorš roj. Koprivec

dne 10. maja 1917 ob 12. uri opoldne po dolgotrajni zelo mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v starosti 37 let bogu vdano zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v soboto, dne 12. maja, ob 1/2 4. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Ljubljana, 10. maja 1917.

1162

Janez in Marija Koprivec, starši
Janez Koprivec, mesar, brat
Alojzij, Jožko, Rudolf, Karol, Anton, bratje
Uršula Grošelj, Leopoldina Repše, Marija Pajk, sestričine

Ladko Gregorš, sinko

Franciška, Katarina, sestre

Franc Dornig

posestnik, kovaški mojster in občinski odbornik,

po kratki in mučni bolezni v vojni bolnici na Dunaju dne 6. maja mirno v Gospodu zaspal. Truplo nepozabnega pokojnika se bode prepeljalo z Dunaja na domače pokopališče v Kamnik.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Kamniku in Trziču.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Kamnik - Trzič, 11. maja 1917.

1158

Josipina Dornig, roj. Dolžan, soproga

Franci, sin

Ana in Viktor Dornig,

Ana Dornig, mati

sestra in brat.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin oziroma brat, gospod

Matevž Škrjanc
trgovski sotrudnik

dne 7. majnika t. l. na posledicah bolezni, katero si je nakopal na ruskem bojišču, po dolgem, mučnem trpljenju previden s tolažili sv. vere, v 23. letu svoje dobe v vojaški bolnici v Gradcu bogu vdano preminul

Truplo nepozabnega pokojnika se je prepeljalo v Ljubljano in se vrši pogreb v soboto dne 12. majnika 1917 ob 3. uri popoldne iz mrtvaške veže pri Sv. Kristofu na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 11. majnika 1917.

1169

Žalujoča rodbina Škrjanc.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec